

סיכום וקיצור

– התוועדות כ"ף אב תשמ"ה –

(והלשונות המדוברות בגלות, ע"ד ערבית) איננה המקום הטבעי של יהודי.

בגלות מקיימים רצונו ית'

בגלות מצינו דבר והיפוכו: מצד א' נמצאים במצב של "גלו מעל שולחן אביהם", אבל לאידך העובדה שנמצאים בגלות היא רצונו של הקב"ה. נמצא, כי גם ע"י ההימצאות בגלות מתקשרים להקב"ה. עם זאת, יש לזכור כי אין הגלות מטרה כשלעצמה.

טעם הגלות והסתלקות צדיקים

ביאור ענין הגלות: ירידה צורך עלי', ואין דרך אחרת להגיע לעלי' זו ללא הירידה בגלות. (כמובן בפשטות: הקב"ה לא יצער את בני' ללא כל תועלת!)

ועד"ז יש לבאר הסתלקותו של צדיק (הדומה לשריפת ס"ת): היא צורך עלי' היכולה לבוא רק לאחר ההסתלקות.

ובנדוד"ד, כ"ף אב, העילוי שהי' ע"י ההסתלקות הוא ענין המס"נ שהוא ענין נעלה ביותר (וגודל מעלתו יובן מכך שאפי' ה"בית יוסף", נענש ולא זכה למסור נפשו, ואע"פ שכתב לאחמ"כ את הב"י והשו"ע שלאורם נלך עד סוף כל הדורות, נחשב לו זה כעונש).

וע"פ הביאור במעלת ההסתלקות, יש לבאר מנהג ישראל לציין יום הארציט בעניני שמחה. ובהתוועדות זו השמחה

פעולות בעל ההילולא

ההתוועדות קשורה עם יארציט של הרלוי"צ. זהו ענין כללי, מכיון ש: (א) זוהי התכנסות של כו"כ יהודים; (ב) מסירת נפשו של הרלוי"צ (שגרמה סוכ"ס להסתלקותו), היתה קשורה עם עבודת הכלל שלו.

עבודת הכלל שלו ראתה פירות: (א) יהודים ששומרים תומ"צ עד היום, על אף כל הקשיים שם; (ב) גם כאלו שלא הושפעו ולא הפכו לשומרי תומ"צ, הרי מכיון שיהודים הם, קשורים הם בעצם מציאותם להקב"ה, ובסופו של דבר "לא ידח ממנו נדח".

עצם היהודי קשור בקב"ה

ובכך מענה להטענים: האדם הוא בעל שכל, וכיצד דורשים ממנו לקיים מצוות קודם שיבנים בשכלו? אך, כאמור, מכיון שהיהודי קשור לקב"ה בעצם מציאותו, הרי קיום המצוות הם דבר טבעי אצלו, והנהגה הפכית – היא היפך טבעו.

ענין זה מובא להלכה ע"י הרמב"ם (בקשר לדיני קרבנות – "כופין אותו עד שיאמר רוצה אני"). וכך ג"כ בענין הגלות: יהודי מצד ענינו וטבעו, לא שייך למצב של גלות. ולכן, הרמב"ם (שהביא בספרו פסק זה), כתב את "יד החזקה" בלה"ק, כדי להורות שגלות

היא הן מצד התאספות כו"כ יהודים יחד, והן מצד "שבק חיים לכל חי" (שזוהי הלשון המקובלת אצל יהודים בקשר לפטירה והסתלקות, ולא הלשון שהוא "נעדר" וכדו').

יש להתחזק ביום ההילולא בעניני יהדות, ועי"ז א) מתחזקים פעולותיו של הצדיק בעוה"ז; ב) גורם עילוי אחר עילוי בנשמתו (ובמילא) ג) נמשך למקבלי השפעתו (שכן "אשתכח... יתיר מבחיוהי").

וכ"ז ימהר הגאולה האמיתית והשלימה.

ב' הפכים בהסתלקות

בשיחה הקודמת הוסבר ענין ההסתלקות והמעלה שבאים עי"ז. אך אעפ"כ יש לדעת, שעיקר העבודה היא נשמה בגוף דווקא.

מב' ענינים אלו נמצא שיש ב' קצוות: המעלה (ועיקר העבודה) בנשמות בגופים, והמעלה שיש בענין ההסתלקות. ב' קצוות אלו מתבטאים גם בחובת האמונה והבטחון: מחד, יש לבטוח ולהתפלל שהכל יהי' בטוב הנראה והנגלה. לאידך, גם אם ח"ו קורה מאורע לא טוב, "חייב אדם לברך על הטובה", "לטב עביד" ו"גם זו לטובה" (עם החילוקים שביניהם).

לכאורה, כיצד אפשר לקיים ב' ענינים אלו גם יחד? המענה ע"כ: ענינו של יהודי הוא "חיים", הנובעים מהאמונה ב"אלוקים חיים". תכונת החיים היא מרץ ושמחה, וגם כשקורה מאורע בלתי רצוי, יחסו של היהודי יהי' מתוך "חיים".

מצווים על שלילת ע"ז ואמונה בה' (עכ"פ באופן כללי), וזוהו ציווי הכי עיקרי אצלם. ומסתבר לומר שנכלל במצוה זו גם בטחון (אפי' בטחון בדרגא הנעלית של "גם זו לטובה"!.) גם י"ל, שנכלל במצוה זו תפילה לה' – כפי שמצינו באנשי נינוה. והמורם מכל האמור, שכאשר משפיעים עליהם לקיים את הז' מצוות שלהם, יש להדגיש גם פרטים אלו.

התעוררות אודות ז' מצוות בני נח: יהודים שיש להם קשר עם אינם־יהודים, ועאכו"כ עם אינם־יהודים המושלים על שכונה, עיר, מדינה וכו' – מוטלת עליהם האחריות לעוררם בענינים אלו, וכשהאינם־יהודים יראו שהדברים יוצאים מן הלב, וחוזרים עליהם שוב ושוב מבלי להתעייף – בודאי יושפעו מכך.

טענות ומענות

ישנם הטוענים שאין לערב "דת" בעניני הנהגת המדינה. הנה, נשיא המדינה עצמו הכריז על ההכרח הגמור בכך. ועוד, שאין האמונה בה' חוק אלא היא למעלה מכל החוקים. שכן, למי ניתן לצוות את החוקים – דוקא לאדם חי, ואמונה זו היא החיות שלו.

ישנם המפחדים "להתערב" בחייו הפרטיים של השני, הנה: הנסיון הוכיח שכל מי שעשה בכך הצליח. אך באמת אין זה ענין פרטי, שכן – כפי שנאמר פעם ע"ד הצחות – אנשי מדע אומרים שע"י נפיחה קטנה בפינה אחת בעולם – מגיע האויר לכל קצווי תבל.

אברהם אבינו ורבי עקיבא

ולהדגיש שוב את המעלה של עבודה,

אמונה זו – ממצוות בני־נח

וכ"ז שייך גם לבני נח, מכיון שגם הם

תומ"צ, אצלם העלי' תהי' גדולה עוד יותר.

הנה אנכי והילדים

כאמור, לכל לראש צריך להיות דבר חי. במשך כל חיי האדם – חי הוא, אך יש חילוקים בין חיות של בן יומו לתינוק המתחיל לדבר, בן עשרים וכו'.

בענין החיים ישנם מעלות לילדים: (א) ניכר עליהם שינוי גדול בין שנה לשנה (משא"כ אצל מבוגרים); (ב) המרץ והחיות אצלם גלויים – הם אף פעם לא נחים, ולא נותנים להוריהם ולמדריכיהם לנוח...

בהתוועדות זו נמצאים ילדים שניצלו את ימי החופש (שהוא "מנהג משונה") והלכו למחנה קיץ ברוח התורה ומצוות, ואח"כ בהשפעה זו ימשיכו זאת על משך כל חייהם וגם ישפיעו על חבריהם –

והם יאמרו לחיים, וישירו ניגון, וכל הקהל יצטרפו בזכותם בשמחתם, שירתם, ואמירת הלחיים שלהם.

נשמה בגוף: במאמרי אדמו"ר הריי"צ מבואר החילוק בין ר"ע לאברהם אבינו, שר"ע חיפש מס"נ, משא"כ אברהם אבינו (אע"פ שבאם הי' נצרך למסירות נפש הי' מוכן לכך). ובאמת, גם ר"ע לא עבד כל חייו באופן דמס"נ, אלא שמח כשהזדמנה לו הזדמנות כזאת. ומכאן הוראה שעבודת האדם צריכה להיות דוקא באופן של נשמות בגופים.

והעבודה צ"ל לוודאות (שלא רק הנשמה אלא) גם הגוף יהי' בשלימות. ומאמר הזהר "תוקפא דגופא חולשא דנשמתא" הוא רק כאשר התוקף הוא מצד הגוף. משא"כ כאן, שהתוקף הוא מצד הנשמה.

וענין היארצייט, כאמור, הוא ענין של שמחה. וכאשר מוסיפים במעשים טובים בגלל היארצייט – הרי"ז מביא את הגאולה, והקיצו ורננו שוכני עפר, ואז תהי' עלי' שלאחרי הירידה שהיתה בהסתלקות, ובפרט אצל אלו שקבורים בפניה נדחת, במקום שאין ריבוי שומרי

The Rebbe begins by explaining the reason behind the gathering on this day, although it seemingly commemorates a private affair – the passing of the Rebbe’s father. In essence however, this particular Yohrtzeit is relevant to the broader public as well, considering the self-sacrifice of the deceased to further strengthen Torah and Judaism in his surroundings for the benefit of the community as a whole.

Although it would seem that a Yohrtzeit should bring about a sense of sadness, we nevertheless commemorate this day with joy, since the passing of Tzaddikim brings their accomplishments to higher heights, which is also the reason for our wandering in exile through all these years – in order to reach an elevation otherwise unattainable.

Notwithstanding all the above-mentioned virtues brought about by the passing of Tzaddikim, the work we can accomplish here on earth while our souls are in our bodies is even greater yet.

Indeed, every day of our lives, we experience this paradox: on the one hand we put our trust in Hashem that He’ll bestow only revealed good upon us, while still at the same time, we believe that everything He does, whether good or seemingly bad, is for the best.

Non-Jews experience this as well in their own G-dly service, which brings us to the subject of the Seven Noahide Laws. We must constantly remind ourselves of the obligation we have as the Jewish nation to influence the people of the world to keep to the Seven Noahide Laws.

At this Farbrengen, the children of Camp Gan Israel were present. The Rebbe showered them with attention and dedicated the third Sicha in their honor, speaking of the special qualities that Jewish children possess, and concluding with an instruction that the children say Lechaim and sing a joyous Niggun.
